

ADAM MICKIEWICZ

**Do Joachima
Lelewela**

ADAM MICKIEWICZ

Do Joachima Lelewela

Bellorum causas, et vitia, et modos
Ludumquae Fortunae, gravesque
Principum amicitias, et arma...

Periculosae plenum opus aleae
Tractas, et incedis per ignes
Suppositos cineri doloso.

(Horacy, Pieśni II, I)

O długo modłom naszym będący na celu,
Znowuż do nas koronny znijdziesz¹ *Lelewelu!*
I znowu cię obstąpią pobratymcze tłumy,
Abyś naprawiał serca, objaśniał rozумы.

¹zniść (daw.) — zejść. [przypis edytorski]

Nie ten, co wielkość całą gruntuje w dowcipie²,

Rad tylko, że swe imię szeroko rozsypie,
I że barki księgarzom swemi pismy³ zgarbi:
Nie taki ziomków serca na wieczność zaskarbi;
Ale kto i wyższością sławy innych zaćmi,
I sercem spółrodaka⁴ żyje między braćmi.

Lelewelu, w oboim jak ci zrównać blasku⁵?
Szczęśliwyś i w przyjaciół, i w prawd wynalazku.

Oto nad wiek młodziana przerosłeś niewiele:
Tobie, mędrszemu, siwe zajrzą⁶ Matuzele⁷.
Imię twoje wybiegło za Chrobrego szranki,
Między teutońskie⁸ sędzie i bystrzejsze Franki⁹:

²*dowcip* (tu daw.) — inteligencja, bystrość umysłu. [przypis edytorski]

³*swemi pismy* — daw. forma N. lm; dziś popr.: swymi pismami. [przypis edytorski]

⁴*spółrodak* — dziś: rodak. [przypis edytorski]

⁵*w oboim (...) blasku* (daw.) — w obu rodzajach blasku. [przypis edytorski]

⁶*zajrzeć* a. *zaźrzeć* (daw.) — zazdrościć. [przypis edytorski]

⁷*Matuzel*, dziś raczej *Matuzalem* — postać biblijna wspomniana w Ks. Rodzaju (5, 21–27), dziad Noego, miał żyć ponad 900 lat; tu: przysłowiowy sędziwy starzec. [przypis edytorski]

⁸*teutoński* — niemiecki. [przypis edytorski]

⁹*teutońskie sędzie i bystrzejsze Franki* — dziś popr. B. lm: teutońskich sędziów i bystrzejszych Franków; *Frankowie* — tu: Francuzi. [przypis edytorski]

A jak mocno w litewskim¹⁰ uwielbianyś gro-
nie,
Publicznie usta nasze wyznają i dłonie.

Już długo z sal uczonych wracało na sucho,
Łakome, a przez ciebie znarowione ucho:
Zacznij słynąć cudami dla uczniów natłoku,
Coś je tylekroć sprawił w onegdajszym¹¹ roku,
Gdy twojem¹² czarodziejskich użyciem sposo-
bów

Greckie i Rzymian cienie ruszałeś spod gro-
bów.

Wstają z martwych, przechodzą na prawdy zwier-
ciadła,

Od czoła ich Plutona przyłbica odpadła
I żelazne na piersiach łamią się pokrycia,
W których myśli i chęci taili za życia.

¹⁰*litewskiem* — daw. (XIX w.) forma N. i Msc. lp r.n.; dziś popr.: litewskim.
[przypis edytorski]

¹¹*onegdajszy* (daw.) — poprzedni, zeszły (rok). [przypis edytorski]

¹²*twojem* — daw. forma Msc. lp r.n.; dziś popr.: twoim. [przypis edytorski]

Oto mędrzec Fedona¹³, to Persów zabierca¹⁴:
Patrzym w bezdenność myśli, w labirynt ich
serca.

Tam iskra światła, ówdzie nasiona potęgi;
Gdy je zdarzeń pomyślnych wzmagą oddech
tęgi,

Iskra łunę roznieca, z nasionek wylęga
Olbrzym, dosięgający brzegów ziemiokręga¹⁵.
Tak dzielne geniusze panują nad światem:
Teraźniejszość upada przed ich majestatem;
Stworzenia, które kiedyś wyda przyszłość męt-

na,
Niosą kolor ich blasku lub ich razów piętna.
Ale równa jest wielkość, czy to światu władać,
Czy skutki wielkiej władzy nad światem wyba-
dać.

¹³*mędrzec Fedona* — Sokrates (ok. 470–399 p.n.e.) gr. filozof, w dialogu *Fedon*, autorstwa jego ucznia, Platona, opisane są ostatnie momenty życia mędrca.
[przypis edytorski]

¹⁴*Persów zabierca* — Aleksander Macedoński, który w latach 334–330 p.n.e. podbił Imperium Perskie (obejmujące wówczas m.in. Anatolię, Fenicję i Egipt).
[przypis edytorski]

¹⁵*ziemiokrąg* — horyzont a. krańce Ziemi. [przypis edytorski]

Nieraz miasto w podziemną rozpadlinę gruch-
nie,
Słońce kirem¹⁶ zachodzi¹⁷, woda płomień buch-
nie:
Nadarzeń się takowych mnogie żyją świadki¹⁸,
Przecież ich źródła dociec umie arcyrzadki.
A na podobnej liczbie jeszcze gorzej zbywa¹⁹,
Co by różnego wątek spajając ogniwa,
Potrafili wybadać, za rozsądku wodzą,
Jak się z przyczyny wspólnej różne skutki rodzą;
Jak podziemny wypadek morzem zakołata
I niebieskiego sprawi zaburzenie świata.

Z mniejszości postępujemy ustawnie²⁰ do góry:
Z martwej przejdźmy w krainę żyjącej natury,
Kędy²¹ ludzkość jest światem, żywiołami du-
chy.
Jak śledzić przyczyn, związać następów²² łań-

¹⁶*kir* — czarna materia będąca znakiem żałoby. [przypis edytorski]

¹⁷*Słońce kirem zachodzi* — zaćmienie Słońca. [przypis edytorski]

¹⁸*mnogie (...) świadki* (daw.) — dziś popr. forma M. lm: mnodzy (tj. liczni) świadkowie. [przypis edytorski]

¹⁹*zbywać na czym* — tu: brakować. [przypis edytorski]

²⁰*ustawnie* (daw.) — stale, nieustannie, ustawicznie. [przypis edytorski]

²¹*kędy* (daw.) — gdzie. [przypis edytorski]

²²*następ* — tu: następstwo. [przypis edytorski]

cuchy?

Tu zaćmi nieskończona różność widowiska,
Tu po obcych świadectwach droga myśli śli-
ska,

A bóstwo Prawdy, skąpiąc nagiego promienia,
Pełni swojej nie raczy ukazać spod cienia,
Bo jej trudno dostrzeże, choć kto oczy wlepi;
Od dzieciństwa jesteśmy długo na nią ślepi.
Skoro zacznem przezierać²³, że nie dosyć by-
strze,

Podejmują się obcy nam usłużyć mistrze²⁴;
I szkła swojej roboty wsadzają na oko,
Przez które widać szerzej i więcej głęboko.
Ale jaką im barwę dał mistrz wynalazku,
W takim wszystkie przedmioty okazują bla-
sku.

Stąd cudze malowidła, własne wzroku skazy,
Omyłką na zewnętrzne przenosim obrazy.
Człowieku, sługo wieczny! bo nie tylko zmy-
sły,
Ale i sądy twoje od drugich zawisły,

²³przezierać — przeglądać; patrzeć na wskroś (na wylot). [przypis edytorski]

²⁴mistrze — daw. forma M. lm; dziś popr.: mistrzowie. [przypis edytorski]

Pierś dziecinną ojcowskie napełniają czucia;
Gdyś młody, uciskają zwyczajów okucia²⁵.
Nieraz myślisz, że zdanie urodziłeś z siebie:
A ono jest wyssane w macierzystym chlebie;
Albo niem²⁶ nauczyciel poił ucho twoje,
Zawždy²⁷ część własnej duszy mieszając w na-
poje.
A tak, gdzie się obrócisz, z każdej wydasz²⁸ sto-
py²⁹,
Ześ znad Niemna, ześ Polak, mieszkaniec Eu-
ropy.

A słońce Prawdy wschodu nie zna i zachodu;
Równie chętne każdego plemionom narodu
I dzień lubiące każdej rozszerzać ojczyźnie,
Wszystkie ziemie i ludy poczyta za bliźnie.
Skąd kto się w przenajświętszych licach jej za-
cieka³⁰,
Musi sobie zostawić czystą treść człowieka,

²⁵*okucia* — tu: kajdany, łańcuchy. [przypis edytorski]

²⁶*niem* — daw. forma N. lp r.n.; dziś popr.: nim. [przypis edytorski]

²⁷*zawždy* (daw.) — zawsze. [przypis edytorski]

²⁸*wydać* — tu: pokazać, ujawnić. [przypis edytorski]

²⁹*stopa* — tu: krok; przen.: postępek. [przypis edytorski]

³⁰*zaciekać się* (daw.) — zagłębiać się, prowadzić dociekania. [przypis edytorski]

Zedrzeć wszystko, co obcej winien jest przy-
słudze,
Własności³¹ okoliczne i posagi³² cudze.

Ku takim pracom niebo dziejopisa woła.
Odważają się liczni: ale któż wydoła?
Tylko sam, komu rzadkim nadało się cudem,
Złączyć natchnienie boskie z ziemianina tru-
dem,
Nad burzę namiętności, interesu sieci,
Z pomroków ducha czasu nad gwiazdy wyle-
ci;
Uważa skąd dla ludów przyszła ryknie burza
Albo się pod otchłanie przeszłości zanurza,
Grzebiąc zapadłe wieków odległych ciemnoty,
Wykopuje z nich prawdy kruszec szczerozłoty.
Lelewelu! rzetelną każdy chlubę wyzna,
Że ciebie takim polska wydała ojczyzna.
Na świętym dziejopisa jaśniejąc urządzie,
Wskazujesz nam co było, co jest i co będzie.

³¹własność — tu: właściwość, cecha. [przypis edytorski]

³²posag — tu: dziedzictwo; naleciałość. [przypis edytorski]

Pierwszy towarzyskiego³³ widzimy obraz stanu,
Od łożyska Eufratu po wieże Libanu.
Na równiach niedzielonych żadnemi³⁴ przegro-
dy,
Tam naprzód w wielkie ciało zrosły się narody;
Zaraz na karku onych³⁵ ciemężcy usiedli,
Miasta wałem, a ludy łańcuchem obwiedli.

Ówdzie, między wysepki i morskie rękawy,
Drobny Greczyn urządzał pospolite sprawy,
Ruchem do mirmidońskich podobny zwierzą-
tek³⁶,
Od których słusznie mniemał wyciągać począ-
tek.
W cudzych osiada miastach, lecz je sam boga-
ci,

³³*towarzyski (...) stan* (daw.) — tu: społeczeństwo. [przypis edytorski]

³⁴*żadnemi przegrody* — daw. forma N. lm; dziś popr.: żadnymi przegrodami.
[przypis edytorski]

³⁵*onych* — tamtych. [przypis edytorski]

³⁶*do mirmidońskich podobny zwierzątek (...)* — Mirmidonowie, według mitologii, powstałi z mrówek; [*Myrmidonowie*: staroż. naród pierwotnie zamieszkujący Egeję, wspomniany w *Iliadzie* Homera, gdzie Myrmidonowie są charakteryzowani jako nieokrzesani, bezwzględni i karni żołnierze towarzyszący Achillesowi pod Troją; ich nazwa z gr. oznacza „mrówki”; mit o pochodzeniu Myrmidonów od mrówek zapisany jest w *Przemianach* Owidiusza; red. WL]. [przypis redakcyjny]

Przychodnim bogom swojskie nadaje postaci;
Dla nieznaných cór nieba, pierwszy w jego ro-
dzie

Wystawiono Piękności kościół i Swobodzie.
Tych natchnieniem Helenin³⁷ gdy piersi zagrze-
wał,
Walczył, rozprawiał, kochał, nauczał i śpiewał.

Lecz już medańska szabla okrążyła dokoła,
Bałwanowi wschodniemu świat uchylił czoła;
Trzaskiem samowładnego napędzona bicza
Wali się od Kaukazu zgraja niewolnicza.
Kserkses ludy podeptał, miasta porozwalał,
Morza flotą zahaczył, lądy tłumem zalał.
Wtem, z małej chmurki greckiej gdy pioruny
padną,
Rozprysnęły się tłumy, floty poszły na dno.

Zgubnego Europejczyk umknąwszy rozgromu,

³⁷*Helenin* — staroż. Grek, wywodzący się z Helenów. [przypis edytorski]

Poszedł Azyjanina³⁸ nękać w jego domu;
A na perskie wezgłowia upuściwszy skronię³⁹,
Drzemał i na bok rzucił ordzewiałe⁴⁰ bronie.
Tak swobodnie sennego zabrali w łańcuchy,
Wilcze Romula⁴¹ plemię, italskie pastuchy.
Kłótniwi i przez własne wyuczeni zwady,
Jak gwałtem lub chytrą wyniszczają sąsia-
dy⁴²;
Ustawni⁴³ napastnicy, we chwilach pokoju
Ramiona do nowego krzepili rozboju,
Albo darli się z sobą: wtenczas tylko w zgo-
dzie,
Kiedy społem o cudzej przemyślali szkodzie.
Lecz skoro zapaśnikom przeciwnych⁴⁴ nie sta-
ło,
Z otyłości próżniackiej coraz słabnie ciało.

³⁸*Azyjanin* — dziś: Azjata; mieszkaniec Azji. [przypis edytorski]

³⁹*skronię* — dziś popr. forma B. lp: skroń. [przypis edytorski]

⁴⁰*ordzewiały* — dziś: zardzewiały. [przypis edytorski]

⁴¹*Romul*, dziś *Romulus* — legendarny założyciel Rzymu, wykarmiony przez wilczycę. [przypis edytorski]

⁴²*sąsiady* — dziś popr. forma B. lm: sąsiadów. [przypis edytorski]

⁴³*ustawni* (daw.) — ciągły, nieustanny, ustawiczny; tu: notoryczny. [przypis edytorski]

⁴⁴*skoro zapaśnikom przeciwnych nie stało* — od kiedy zapaśnikom zabrakło przeciwników. [przypis edytorski]

Rzym pastwi się nad światem, a tyran nad Rzymem,
Świat rzymski obumarłym staje się olbrzymem.

Któż w nieżyjących zwłokach nowy duch roznieci?

Wy, ogniste spod lodów skandynawskich dzieci!

Oto Senior pełnym odziany kirasem⁴⁵,

Niosąc kopią⁴⁶ w toku, różaniec za pasem,

Pobożności oddany, kochance i chwale,

Pod dach gotycki ściąga na ucztę wasale.

Damy wskazują wieńce, bardy w lutnie dzwonią,

Młodzież kopie kruszy, albo w pierścień gonią.

Czulsze serce niż u nas było im spod stali:

Oni najpierwsi z niebios Miłość przywołali

Serdeczną, i za dawnych niecenioną wieków,

U duchownych Hebreów⁴⁷ i cielesnych Greków.

⁴⁵*kiras* — kirys, pancerz, zbroja. [przypis edytorski]

⁴⁶*kopią* — dziś popr. B. lp: kopię. [przypis edytorski]

⁴⁷*Hebreowie* — Hebrajczycy. [przypis edytorski]

Oni, kiedy praw słaba chwieje się budowa,
Krzepili ją łańcuchem rycerskiego słowa.
Aby naprawiać krzywdy, piękne zyskać względy,
Ważyli się na puszcze i zamorskie błędy⁴⁸,
Nowe herby z odległych przynosząc turnieje⁴⁹
Lub krwią kupując palmę męczeńską w Judei.
Tymczasem na ich zamkach zasiadły opaty⁵⁰,
Ksiądz cisnął się do celi, a mniszka za kraty;
Na wystrzał bulli⁵¹ z tronów spadały korony,
Rzym powtórnie ziemię opasał ramiony⁵²,
Aż zadały pułkowe orężników władze
Śmierć domowym rozruchom i obcej przewadze.

U ludów, gdzie społeczny gmach na pismach
wsparty,
Panów i sług powinność objaśniły karty.

⁴⁸*błąd* — tu: błędzenie. [przypis edytorski]

⁴⁹*turnieje* — dziś popr. forma D. lm: turniejów. [przypis edytorski]

⁵⁰*zasiadły opaty* — dziś popr.: zasiedli opaci; *opat*: przełożony klasztoru. [przypis edytorski]

⁵¹*bull*a — dokument papieski. [przypis edytorski]

⁵²*Rzym powtórnie ziemię opasał ramiony* — tj. Rzym powtórnie opasał ziemię swoimi ramionami (czyli objął ją swoją władzą). [przypis edytorski]

Takie na Albiońskim⁵³ spisano Ostrowie,
I takie Jagiellony⁵⁴ dali nam królowie.
Lecz w innostronnych krajach, naczelników sto-
pa
Buntujące się panky zniżyła do chłopa.
Hiszpańczyk dalej zrobił: od brzegów Gadesu
Doścignął aż do światów nieznajomych kresu;
Tam co rok z flotą chodzi, nowe skarby kopie,
I żelazami całej pogroził Europie.
Naprzeciw chęciom jego inne pany dążą —
To otwarcie nastają, to się milczkiem wiążą.
Wzajem sobie nieufni ustawnemi⁵⁵ czaty
Dla własnych zysków cudzej łaknący intraty⁵⁶;
Oko ich zawsze⁵⁷ czujne, broń wiecznie doby-
ta,
Co jeden z rąk upuści, wnet dziesięciu chwyta,
Jeśli nie miał zawadzić kędy ząb łakomy,
I sąsiednie pokojem zakwitnęły domy,
Pokłóca w dzień mieszkańców, w nocy ogień

⁵³*Albioński Ostrów* — Anglia. [przypis edytorski]

⁵⁴*Jagiellony* — dziś popr. forma M. lm: Jagiellonowie. [przypis edytorski]

⁵⁵*ustawni* (daw.) — ciągly, ustawiczny, nieustanny; *ustawnemi czaty*: daw. forma N. lm, dziś popr.: ustawnymi czatami. [przypis edytorski]

⁵⁶*intrata* — dochód. [przypis edytorski]

⁵⁷*zawždy* (daw.) — zawsze. [przypis edytorski]

kładną⁵⁸,
Przybiegają ratować i ratując kradną.
Wszystkie ziemie i ludy za swe mając spadki,
Rozdzielają na sprzedaż⁵⁹, wiano⁶⁰ albo datki;
Raz: jako napastnicy, znowu jak obrońce⁶¹,
Czasem dla okrągłości cudze rwali końce⁶².
Natenczas sztuka stanu w tajniach urodzona,
Rozciągnęła szeroko polipiu ramiona:
Kto chce zyskać lub swoje posiadać bezpiecz-
nie,
Oko miej zawždy czujne, broń dobytą wiecz-
nie.
Stąd wzajemna nieufność, ustawiczne czaty,
Walki, częste nabytki i prędkie utraty.
Wszystkie ludy i ziemie za swe mając spadki,
Rozdawano, jak sprzedaż, wiano albo datki.
Nieprzyjaciółmi często bywali obrońce,
Albo dla okrągłości cudze rwali końce.

⁵⁸*kładną* — dziś: kładą, podkładają. [przypis edytorski]

⁵⁹*przedaż* — dziś: sprzedaż. [przypis edytorski]

⁶⁰*wiano* — część majątku wnoszona do rodziny przez pannę młodą (żonę).
[przypis edytorski]

⁶¹*obrońce* — dziś popr. forma M. lm: obrońcy. [przypis edytorski]

⁶²*dla okrągłości cudze rwali końce* — mowa o zagarnianiu rubieży sąsiedniego państwa pod pretekstem „zaokrąglenia granic”. [przypis edytorski]

Taką w całej Europie szły kolejną sprawy,
Nim dojrzały w wulkanach nadsekwańskich la-
wy⁶³;
Tam zadawniony ucisk, ponawiane skargi,
Wieczne państwa świętego z doczesnem⁶⁴ za-
targi,
Wyskoki głów myślących, zapały młodzików,
Duma panów, rozkutyh wściekłość niewolni-
ków;
A jak ziemia, ciężarna sprzeczniemi⁶⁵ nasiony,
Z potwornem⁶⁶ niegdyś cielskiem rodziła py-
tony⁶⁷,
Tak z pomąconych chęci i myśli natłoku,
Rewolucyjny Gallów⁶⁸ wylągłeś się smoku!

⁶³*dojrzały w wulkanach nadsekwańskich lawy* — przen. chodzi o wrzenie przedrewolucyjne (nad Sekwaną nie ma wulkanów w sensie dosłownym, geologicznym). [przypis edytorski]

⁶⁴*doczesnem* — daw. forma N. lp r.n.; dziś popr: doczesnym. [przypis edytorski]

⁶⁵*sprzeczniemi nasiony* — daw. forma N. lm; dziś popr: sprzecznymi nasionami. [przypis edytorski]

⁶⁶*potwornem* — daw. forma N. lp r.n.; dziś popr: potwornym. [przypis edytorski]

⁶⁷*ziemia (...) rodziła pytony* (mit. gr.) — Pyton, wąż a. smok strzegący źródła przy wyroczni w Delfach, został zrodzony przez Matkę-Ziemię Gaję. [przypis edytorski]

⁶⁸*Gallowie* — tu: Francuzi. [przypis edytorski]

Darmo go przemoc złamie i w piasek zagrzebie:

Posiane kły mścicieli odradzają⁶⁹ z siebie.

Kłótniwa wschodzi zgraja: w jednych chęć urasta

Platoniczne po ziemi odbudować miasta⁷⁰;

Drudzy skarbce do nowej znosili budowy,

Żeby z nich potem własne poczynić obłowy.

Gdy przeciwników szyję zgięli albo zasiekli,

Poszli cudzą przelewać, własną krwią ociekli.

Z gminowładnego wzleciał ptak cesarski gniazda⁷¹;

I krwawa legionów zabłysnęła gwiazda.

A choć teraz skruszone olbrzymy zachodnie,

Jeszcze na ziemię krew ich może działać płodnie.

⁶⁹*Posiane kły mścicieli odradzają z siebie* — nawiązanie do mitu o Kadmosie, który zabiwszy smoka, za radą Ateny zasiał jego zęby w zaoranej ziemi, z zębów smoczych zaś wyrosło plemię wojowników, którzy zaczęli się nawzajem zabijać. [przypis edytorski]

⁷⁰*platoniczne (...) odbudować miasta* — chodzi o zamiar urzeczywistnienia sformułowanej przez Platona w *Państwie* idei republiki rządzonej przez filozofów. [przypis edytorski]

⁷¹*Z gminowładnego wzleciał ptak cesarski gniazda* — nawiązanie do koronacji na cesarza Francuzów Napoleona I Bonaparte, będącego wcześniej rewolucyjnym generałem i pierwszym konsulem Republiki Francuskiej (państwa, którym w założeniu władać miał lud, a więc „gminowładnego”). [przypis edytorski]

Gdzież jestem, *Lelewelu!* Jaka chęć uniosła
Opiewać morza, których nie tknęły me wiosła?
Poziomy płazik⁷², orlej nabrawszy ochoty,
Uczone myśleń twoich naśladować loty!
Wyręczaj mię: bo w polskim dziejopisów kole
Wyniosły jesteś, stanąć mający na czole⁷³!
Ty, co nie dozwoliłeś tylu księgom kłamać,
Z samego kłamstwa prawdę umiejąc wyłamać,
Znasz lepiej trudne twojej nauki ogromy,
Słodkości jej owoców sam lepiej świadomy.
Głosem, którym okrzyki i przyklaski wznie-
cisz,
Powiedz, jak tam zaszedłeś, skąd tak rano świe-
cisz?
Na wierzchy, gdzie parnaska trzyma cię opo-
ka⁷⁴,
Zwabiaj niższych łagodnym swego blaskiem oka.

⁷²płazik — mały płaz, zwierzę pełzające. [przypis edytorski]

⁷³stanąć na czole — dziś: stanąć na czele; objąć przywództwo a. wieść prym.
[przypis edytorski]

⁷⁴parnaska (...) opoka — Parnas, pasmo górskie w środkowej Grecji, w staroż. Beocji, wg mit. gr. będące siedzibą boga Apollina, opiekuna sztuk, oraz orszaku otaczających go Muz, patronek różnych kunsztów; *Klio*, przedstawiana ze zwojem papiirusu w dłoni, była muzą historii. [przypis edytorski]

Niejedne już zyskałeś z godniejszych rąk wień-
ce:

Nie gardź tym, jaki wdzięczni składają mło-
dzieńce.

I daruj, jeśli będziemy chwalić cię po świecie⁷⁵,
Że od ciebie wzięliśmy na ten wieniec kwiatu.

⁷⁵po świecie — dziś popr.: po świecie. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony:
<http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mickiewicz-do-joachima-lelewela>

Tekst opracowany na podstawie: Poezye Adama Mickiewicza wydane w setną rocznicę urodzin wieszczą 1798-1898, Tom II, Nakładem Wydawnictwa Dzieł Ludowych Karola Miarki, Mikołów [b.d.]

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z książki udostępnionej przez Aleksandrę Sekułę.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Dorota Kowalska, Paulina Ołtusek, Sztomska and Ola co..

Okładka na podstawie: Do Joachima Lelewela, Aleksandra Sekuła, CC BY-SA 4.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.